

Î N C H E I E R E

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Svetlana Moiseeva,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Svetlana
Moiseeva împotriva lui Mihail Sacara cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de
întârziere și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 10 martie 2017, Svetlana Moiseeva a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Mihail Sacara cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că din anul 2004 ea muncește și locuiește peste
hotarele Republicii Moldova, și anume în Italia. În anul 2009 a împrumutat lui Mihail
Sacara suma de 10 000 de euro, pe un termen de 2 ani de zile.

În confirmarea primirii banilor, Mihail Sacara în calitate de împrumutat a
întocmit declarația din 17 septembrie 2009 prin care se confirmă primirea sumei de
10 000 de euro cu titlu de împrumut și obligația de restituire în termen de 2 ani de
zile.

A relevat că după expirarea termenului de restituire a împrumutului, Mihail
Sacara a comunicat despre existența problemelor financiare și va restitui împrumutul
primit în vara anului 2014.

La 19 iunie 2014, a primit de la Mihail Sacara suma de 1 000 de euro, cu titlu de
restituire a împrumutului, iar la 10 iunie 2016 a mai primit suma de 500 de euro. Suma
rămasă urma a fi restituită a doua zi, la 11 iunie 2016, însă, când s-a prezentat a doua
zi ei s-au certat, acesta a dat-o afară din casă și nu i-a permis să se folosească de odaia
sa din apartament.

Pe acest fapt, la 11 iunie 2016 a fost depusă o plângere la poliție care a fost
examinată, iar organele de drept i-au recomandat să se adreseze în instanța de
judecată.

Astfel, la data de 10 iunie 2016 datoria lui Mihail Sacara față de ea constituie suma de 8 500 de euro, echivalent în lei moldovenești.

A considerat că odată ce suma împrumutată nu a fost restituită integral dispune de dreptul de a solicita restituirea împrumutului, precum și a dobânzii de întârziere care conform calculului anexat, constituie suma de 7 416,70 de euro.

Somația remisă în adresa lui Mihail Sacara prin care a solicitat pe restituirea sumei restante pe cale amiabilă, a fost recepționată de către acesta însă a rămas fără un răspuns.

Cu toate că a întreprins măsuri de a soluționa litigiul dat pe cale amiabilă, prealabil sesizării instanței, executarea obligației din partea lui Mihail Sacara așa și nu a avut loc.

A solicitat Svetlana Moiseeva admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Mihail Sacara în beneficiul său a împrumutului în mărime de 8 500 de euro, , a sumei de 7 416,70 de euro cu titlu de dobândă echivalenți în lei moldovenești conform cursului Băncii Naționale a Moldovei și a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat și cheltuielile de asistență juridică.

Prin hotărârea din 4 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă integral, s-a încasat din contul lui Mihail Sacara în beneficiul Svetlanei Moiseeva suma de 8 500 de euro cu titlu de datorie la împrumut, suma de 7 416,70 de euro cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada de întârziere de la 18 septembrie 2011 - 28 august 2017, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării, suma de 9 757 de lei cu titlu de cheltuieli de plată a taxei de stat, suma de 3 240 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 2 158,61 de lei cu titlu de cheltuieli de executare a actelor judiciare.

Prin decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Mihail Sacara, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu și a fost menținută hotărârea din 4 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 18 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Mihail Sacara, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Mihail Sacara, s-a casat hotărârea din 4 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Moiseeva împotriva lui Mihail Sacara cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată. S-a încasat de la Svetlana Moiseeva în beneficiul lui Mihail Sacara cheltuielile de judecată în sumă de 3 500 de lei și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3 817 lei.

Instanța de apel a reținut că, nici în instanța de fond și nici în instanța de apel, nu a fost prezentat în original declarația din 17 septembrie 2009, cu toate că Svetlana Moiseeva însăși a invocat că această declarație din 17 septembrie 2009 este falsificată, iar Mihail Sacara a invocat că nu a aplicat semnătura pe această declarație, ca urmare este desființată proba de părți.

Svetlana Moiseeva nu a prezentat nici un act confirmativ care să probeze că nu a putut obține înscrisul menționat fără concursul instanței de judecată și nici nu a cerut ca instanța de judecată de fond să solicite de la organul de urmărire penală Inspectoratul de Poliție Buiucani originalul declarației din 17 septembrie 2009.

Din aceste considerente instanța de fond în mod eronat a admis acțiunea Svetlanei Moiseeva, în lipsa unui act confirmativ, declarația din 17 septembrie 2009 în original.

Instanța de apel a constatat că recipisele din 19 iunie 2014 și 10 iunie 2016, sunt semnate doar de Svetlana Moiseeva, prin care ultima a indicat că a primit de la Mihail Sacara sumele de 1 000 de euro și 500 de euro din suma împrumutată de 10 000 de euro. Astfel, instanța de apel a menționat că recunoașterea datoriei de către împrumutat, confirmă valabilitatea contractului de împrumut, indiferent de suma împrumutului, doar dacă actul prin care se face recunoașterea datoriei este semnat de către împrumutat.

La 2 iulie 2020, Svetlana Moiseeva a declarat recurs împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea cererii de recurs a indicat că instanța de apel nu a stabilit cu certitudine regimul juridic al obiectului litigiului și anume împrumutul de 8 500 de euro a constituit proprietatea sa personală, dar nicidecum proprietate comună în devălmășie. La examinarea cauzei a probat existența raporturilor de împrumut dintre Svetlana Moiseeva și Mihail Sacara.

A menționat că, probele în original ce confirmă raporturile de împrumut sunt anexate la materialele cauzei penale.

A considerat că concluziile instanței de apel au fost expuse evaziv, incert și fără o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în raport cu materialul probator.

A solicitat Svetlana Moiseeva admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și de a menține hotărârea din 4 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru ca fiind întemeiată și legală sau cu remiterea cauzei la rejudecare.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 14 iulie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 19 iulie 2020, Mihail Sacara, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu a depus referință prin care a solicitat de a fi declarat inadmisibil recursul depus de către Svetlana Moiseeva.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Svetlana Moiseeva în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 10 martie 2020, care a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 6 mai 2020 (vol.II, f.d.60).

Astfel, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată la data de 2 iulie 2020 de către Svetlana Moiseeva în interiorul termenului legal (vol.II, f.d.64).

Examinând temeiurile recursului declarat de către Svetlana Moiseeva, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de Svetlana Moiseeva în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenteii este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelor încălcări esențiale sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

La caz, criticile invocate de Svetlana Moiseeva nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul său cu soluția dată de instanța de apel, iar criticile invocate în recurs nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Svetlana Moiseeva.

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil și consideră că, recursul declarat de Svetlana Moiseeva, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În temeiul art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Svetlana Moiseeva.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Iurie Bejenaru

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu